

اقلیت‌ها و سیاست فرهنگی سعید سبزیان
۱۹ شهریور - ۱۳ مهر ۸ شب به وقت تهران

اقلیت‌ها و سیاست فرهنگی

جلسه هفتم: معلولیت؛ به سوی تحول فرهنگی-سیاسی برای معلولان

مدرس: سعید سبزیان

مهمان جلسه: پروفیسور جی دالمج

سالمسالاری

- سالمسالاری نوعی ایدئولوژی سیاسی و فرهنگی است که در آن ساختار جامعه و معیارهای قانون‌گذاری، شهرسازی، و توزیع نیروی انسانی بر اساس سلامت جسمانی شکل می‌گیرد و در این میان افرادی که از نوعی معلولیت در رنج هستند، از بسیاری وجوه مورد اخراج قرار می‌گیرند و حاشیه‌ای می‌شوند و به منزلت شهروندی درجه چندمی سقوط می‌کنند.
- سالمسالاری نوعی رابطه قدرت است که در آن پایه ترقی اجتماعی بر اساس توانمندی‌های جسمانی و ذهنی است و به واسطه سیاست‌ها در همه ابعاد جامعه، نوعی رقابت بر اساس جسمیت و ذهنیت میان مردم در انداخته می‌شود.

مشابَهت نظریه‌های مطالعات معلولیت با مطالعات نژاد و جنسیت

- جنبش معلولیت و الهام‌های آن از مبارزات علیه نژادپرستی و مردسالاری
- تاریخچه‌ای از این مبارزات در آمریکا و انگلیس
- و تطبیق با ایران

بدن و قدرت: به منزله نوعی فلسفه سیاسی

- بر اساس نظریه فوکو درباره Biopower، مسأله شکل‌گیری قدرت بر اساس جسم و ذهن را تشریح می‌کنیم. به این معنا که جسم و ذهن می‌تواند اسباب شکل دادن به قدرت باشد و بر این اساس نوعی نظام کنترل بر بدن‌ها صورت می‌گیرد و افرادی که توانایی‌های جسمی متفاوت دارند از عرصه بهره‌مندی از قدرت اخراج شوند.
- ریشه‌های فلسفی تعریف جسم و ارتباطش با قدرت
- معنای «نرمال» چیست؟

سه الگوی بررسی معلولیت

- **پزشکی:** دیدگاه عموم مردم دنباله پزشکی است به این معنا که توجهات بر مداوای معلولان است به جای تمرکز بر حقوق مدنی و اصلاح ساختارهای اجتماعی و سیاسی به منظور یاری رساندن به آنها. این دیدگاه نتایج رهایی بخش نداشته است.
- **دینی و اخلاقی (تراژیک):** دین معلولیت را مکافات اعمال فرد یا والدین می‌داند، افسانه‌هایی را درباره نیک‌سرشتی معلولان شکل داده است و واقعیات زندگی آنها و تمایلات آنها را نادیده گرفته است. این نگاه سبب شده است تا معلولیت تراژدی به نظر بیاید.
- **حقوقی و اجتماعی:** به جای ترحم باید بر حقوق شهروندی این افراد تمرکز شود و ساختارهای آموزشی، معماری و تفریحی و حمل و نقل برای این افراد مناسب‌سازی و دسترس‌پذیر شود.

تعریف معلولیت و آمار معلولان

- معلولیت تعاریف متعددی دارد و هر کشور بر اساس این که چگونه با معلولیت برخورد کرده است، پاره‌ای از معلولیت‌ها را معلولیت نمی‌داند.
- گفته می‌شود که در ایران ۱۱ میلیون معلول وجود دارد، اما به واسطه تعاریف مختلف این آمار می‌تواند تغییر کند.
- علت‌های معلولیت و ضرورت توجه همگانی به معلولیت: چه کسی از معلولیت در امان است؟

قانون جامع حمایت از معلولان

- بررسی قانون حمایت از معلولان و نقایص آن
- بررسی عناصری از کنوانسیون سازمان ملل و تطبیق آن با قانون جامع حمایت از معلولان
- صدا و سیاست: آیا صدای مختل نیز معلولیت است؟ و این چه ارتباطی با استخدام و سیاست دارد؟

فرهنگ و معلولیت

زبان و معلولیت

● داغ ننگ و معلولیت: بررسی ضرب‌المثل‌ها، اشعار و سخنان سیاسیون که با الفاظ بد از معلولیت نام می‌برند.

● بررسی رابطه زبان و قدرت: زبان آینه سیاست است

خیریه و ضررهای آن برای معلولان

- در عموم کشورها خیریه و سازمان‌های خیریه‌ای جای حقوق مدنی را گرفته‌اند. در این جلسه بررسی می‌کنیم که جایگزین نهادهای خیریه باید حقوق مدنی باشد.
- خیریه در مسیحیت، یهودیت و اسلام، و پدرسالاری

حقوق مدنی معلولان چیست؟

- دسترسی: تعریفی از دسترسی ارائه می‌شود و مفهوم آن در تعلیم و تربیت، حمل و نقل، خیابان، مسکن و اماکن عمومی بررسی می‌شود.
- نمایش تساوی از مستندات عدم دسترسی در ایران و تطبیق با کشورهای غربی

معلولیت در هنر

- عموماً در فیلم و شعر و عکاسی تصویر نادرست و بدی از معلولیت داده می‌شود.
- افراد با حالات ترحم‌آمیز نشان داده می‌شوند و این نه مطلوب معلولان است و نه در تغییر مدنی برای آن‌ها کارساز است.
- معرفی چهار شیوه در عکاسی از معلولان و نیز تشریح آن‌ها در ادبیات
- بررسی داستان زال در شاهنامه

معلولیت در فیلم

- در فیلم‌های ایران عموماً نشان معلول وابسته به خانواده نشان داده می‌شود اما این فیلم‌ها دیدگاه انتقادی درباره معلولیت به مردم نمی‌دهند.
- بررسی فیلم «جدایی» ساخته اصغر فرهادی؛ وقتی معلولیت به اسباب فروپاشی خانواده منجر می‌شود.

حقوق معنوی

- اختصاص: این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education استفاده از آن می‌بایست با ذکر نام سازمان تهیه‌کننده انجام شود.
- غیر تجاری: این مطلب برای استفاده‌های غیر تجاری است و برای هیچ‌گونه منفعتی بهره‌برداری نخواهد شد.
- اشتراک: اگر می‌خواهید هرگونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می‌توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز Civic E-Collaborative for Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک بگذارید.

اقلیت‌ها و سیاست فرهنگی سعید سبزیان

۱۹ شهریور - ۱۳ مهر ۸ شب به وقت تهران

پنج‌شنبه‌ها و دوشنبه‌ها، ساعت ۸ شب به وقت تهران

با حضور سعید سبزیان

لینک فروم: tavaana.org/fa/forum

تماس با تیم آموزشی: support@tavaana.org